

July 1984

โครงการพัฒนาประสบการณ์วิชาชีพของคณะครุศาสตร์

สุวัฒนา สุวรรณเขตนิคม

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/educujournal>

Part of the [Education Commons](#)

Recommended Citation

สุวรรณเขตนิคม, สุวัฒนา (1984) "โครงการพัฒนาประสบการณ์วิชาชีพของคณะครุศาสตร์," *Journal of Education Studies*:

Vol. 13: Iss. 1, Article 6.

DOI: 10.58837/CHULA.EDUCU.13.1.6

Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/educujournal/vol13/iss1/6>

This Article is brought to you for free and open access by the Chulalongkorn Journal Online (CUJO) at Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Journal of Education Studies by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

โครงการพัฒนาประสบการณ์วิชาชีพของคณะครุศาสตร์*

สู่พัฒนา สุวรรณเขตนิกม

ความนำ

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เป็นกระบวนการหลักของหลักสูตรครุศึกษา ซึ่งนักการศึกษาได้ให้ความสำคัญในการที่จะพัฒนากระบวนการนี้ตลอดมา ทั้งในระดับประเทศ และระดับสถาบันที่เกี่ยวข้องกับการผลิตครู สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติได้จัดสัมมนา เรื่อง แนวทางใหม่ของการฝึกปฏิบัติวิชาชีพครู ในช่วงวันที่ ๑๙-๒๑ ตุลาคม ๒๕๒๔ สาระสำคัญของผลการสัมมนา คือวิธีการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ควรจัดเป็นขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง ตลอดหลักสูตร ตั้งแต่ปีแรกที่เข้ามาศึกษา จนกระทั่งถึงปีสุดท้ายของการศึกษาตามหลักสูตร ในการฝึกปฏิบัติควรเริ่มจากน้อยไปหามาก จากง่ายไปหายาก และจากรูปธรรมไปหานามธรรม ซึ่งผลการสัมมนานี้ช่วยให้นักการศึกษาได้แนวทางที่ชัดเจนยิ่งขึ้นในการพัฒนาประสบการณ์วิชาชีพ ในการปรับปรุงหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต ๔ ปี ในปีการศึกษา ๒๕๒๖ คณะครุศาสตร์ได้เห็นความสำคัญของการพัฒนาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และได้มอบหมายให้ คณะอนุกรรมการพัฒนาประสบการณ์วิชาชีพ (รายชื่อกรรมการแสดงไว้ในภาคผนวก ก.) ได้ดำเนินการศึกษาสภาพปัญหา และจัดทำโครงการพัฒนาประสบการณ์วิชาชีพของคณะครุศาสตร์ โครงการพัฒนาประสบการณ์วิชาชีพของคณะครุศาสตร์ที่จะเสนอต่อไปนี้เป็นโครงการที่คณะอนุกรรมการพัฒนาประสบการณ์วิชาชีพได้ นำเสนอและผ่านการเห็นชอบจากคณะกรรมการอำนวยการประสบการณ์วิชาชีพแล้ว ในภาคฤดูร้อนปีการศึกษา ๒๕๒๖

* สรุปรายการ ประชุมของคณะอนุกรรมการพัฒนาประสบการณ์วิชาชีพ และรายงานผลการดำเนินงานโครงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพปีการศึกษา ๒๕๒๖-๒๕๒๗

หลักการและเหตุผล

แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๒๐ – ๒๕๒๔) ได้ประเมินการผลิตครูของรัฐว่ายังไม่ได้มาตรฐาน ทั้งนี้เพราะรูปแบบการจัดกระบวนการเรียนการสอน การฝึกปฏิบัติการ และหลักสูตรของการผลิตครูยังขาดคุณภาพและประสิทธิภาพ ความริบตัวของ การแก้ปัญหานี้ได้ปรากฏในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๒๕ – ๒๕๒๙) ดังความขยาย หน้า ๑๐๘ ว่า

“... กระบวนการเรียน การสอนใน สถาบันฝึกหัดครูยังเน้น ภาคทฤษฎีมากกว่าภาคปฏิบัติเป็นผลให้ผู้จบการศึกษาไม่สามารถปฏิบัติการสอนได้ดีเท่าที่ควร มักใช้วิธีการบรรยาย เป็นส่วนใหญ่ ขาดการประเมินผลงานการดำเนินงานเป็นระยะ ๆ ที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ ในการปรับปรุงการผลิตครูให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ การฝึกสอนและการนิเทศการสอนยังไม่มี ประสิทธิภาพเพียงพอ ทั้งนี้เนื่องจากระบบงานยังมี ประสิทธิภาพต่ำอีกทั้งบุคคลากรที่มีความ ชำนาญและมีประสิทธิภาพสูง ไม่เข้าร่วมในการฝึกสอนและนิเทศการสอน เพราะไม่ตระหนัก ในความสำคัญของงานฝึกสอนและนิเทศการสอน อีกทั้งโรงเรียนฝึกสอนและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ไม่ให้การสนับสนุนเกี่ยวกับการฝึกสอนและนิเทศการสอนอย่างเพียงพอ ”

ผลจากปัญหานี้ ทำให้ผู้จบ การ ศึกษาจากสถาบันฝึกหัดครูยังไม่มี คุณภาพเท่าที่ควร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พื้นความรู้ ในวิชาที่ใช้ สอน และสมรรถภาพการ สอนยังอยู่ในระดับต่ำ นอกจากนี้ผู้จบการศึกษายังมีศรัทธา อุดมการณ์ และเจตคติต่อวิชาชีพครูในระดับต่ำ เมื่อจบ การศึกษาไปแล้วไม่ประกอบอาชีพ ไม่ยอมไปสอนในชนบทและไม่นำวิธีสอนที่ได้รับการฝึกฝน มาใช้ ในการปฏิบัติงานจริง (แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ ๕ หน้า ๑๐๙) ผลเสีย เหล่านี้ นอกจากจะเป็นการสูญเสียของการลงทุนในการศึกษาของชาติแล้ว ยังทำให้ศรัทธาของ สังคมต่อระบบการฝึกหัดครูเสื่อมลงด้วย

ดังนั้นแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติระยะที่ ๕ จึงมุ่งแก้ปัญหาข้างต้นนี้ โดยตั้งความ คาดหวังว่าจะต้องทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาทางครุศาสตร์ มีสมรรถภาพ และจิตใจที่มุ่งมั่นแน่วแน่ ในการปฏิบัติงานครู ให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียน และสังคมอย่างแท้จริง ตามสภาพทางเศรษฐกิจ และสังคมในปัจจุบัน

ความคาดหวังของแผนระยะที่ ๕ นี้ ทำให้อาจารย์ผลิตครูให้เร่งพัฒนา คิด ค้น และทดลองหารูปแบบการจัดหลักสูตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้สนองตอบความคาดหวังของประเทศ

คณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในฐานะที่เป็นสถาบันชั้นนำในการผลิตครูมีคณาจารย์ที่ทรงคุณวุฒิ และเชี่ยวชาญ ชำนาญการในเรื่องการครุศึกษาเป็นจำนวนมาก ได้ตระหนักถึงผลเสีย และความจำเป็นเร่งด่วนในการแก้ปัญหา จึงควรร่วมมือกันอย่างมีระบบ เพื่อสนองตอบความต้องการนี้ และควรเป็นผู้นำสถาบันฝึกหัดครูในการพัฒนา คิด ค้น และทดลอง รูปแบบการกระบวนการผลิตครูให้มีคุณภาพ และประสิทธิภาพเหมาะสมกับสภาพสังคมไทย

แนวคิดในการพัฒนา

๑. “ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ” เป็นกระบวนการหลักของหลักสูตรครุศึกษา จึงควรเป็นจุดที่ต้องเร่งพัฒนา

๒. หลักการพัฒนาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

๒.๑ หลักการสร้างสมรรถภาพในการปฏิบัติงานครู

๒.๒ หลักประสบการณ์ภาคสนาม

๒.๓ หลักสร้างศรัทธา ค่านิยม และคุณธรรม ในวิชาชีพ

๒.๔ หลักการบูรณาการระหว่างเนื้อหา และวิธีสอน และระหว่างภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติซึ่งจะต้องเป็นไปอย่างสอดคล้องต่อเนื่องตลอด ๔ ปี

๒.๕ หลักระบบการจัดการ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จะต้องเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายกลุ่ม ดังนั้นรูปแบบการจัดการจะต้องเป็นไปอย่างมีระบบ กล่าวคือต้องมีการกำหนดแผนปฏิบัติการไว้ล่วงหน้าอย่างชัดเจน (ทั้งวัตถุประสงค์ และแผนงานกระบวนการจัดที่มีขั้นตอน และช่องทางที่ชัดเจน) แล้วแจ้งให้ ผู้เกี่ยวข้อง ได้รับทราบ เพื่อเตรียมตัวล่วงหน้า และขณะที่ดำเนินงานตามแผนก็ควรมีการ ประเมิน ความก้าวหน้าเพื่อปรับปรุงแก้ไข เป็นระยะ ๆ ด้วย

- ๒.๖ หลักการวิจัยเชิงพัฒนา เพื่อให้การพัฒนา รูปแบบการจัดการ ฝึก ประสบการณ์ วิชาชีพเป็น ไปอย่างมีคุณภาพและ ประสิทธิภาพ ควรมี การศึกษาเก็บ ข้อมูลเพื่อ ประเมินความก้าวหน้า และควร สนับสนุนให้ อาจารย์นิเทศก์ใน แต่ละสาขาได้ มีโครงการวิจัยร่วมด้วย
- ๒.๗ หลักการประสานประโยชน์ และการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันที่ ร่วมรับผิดชอบในการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้บัณฑิตของครุศาสตร์ เป็นผู้มีสมรรถภาพเหมาะสมกับวิชาชีพครูยิ่งขึ้น
ในด้าน :-
  - ๑.๑ ศรัทธาในวิชาชีพครูและบุคลิกภาพ และทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานครู
  - ๑.๒ ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหา หลักการ และสภาพแวดล้อมของวิชาชีพครู
  - ๑.๓ ทักษะในการปฏิบัติงานครู
๒. เพื่อเป็นการศึกษานำร่องเกี่ยวกับรูปแบบพัฒนาการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพ โดยเฉพาะในด้าน :-
  - ๒.๑ สมรรถภาพของครู และวิธีการวัด และประเมินสมรรถภาพ
  - ๒.๒ รูปแบบของการพัฒนาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่ประสานและสร้างความร่วมมือระหว่างสถาบันที่รับผิดชอบร่วมกัน
  - ๒.๔ ปัญหาและแนวทางปฏิบัติในด้าน การบูรณาการภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติของ วิชาชีพครู ตลอดจนการให้ประสบการณ์อย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปีที่ ๑ ถึง ปีที่ ๔
  - ๒.๕ การทดลองฝึกประสบการณ์วิชาชีพในชนบทและชุมชนแออัด

เป้าหมาย ให้บัณฑิตครุศาสตร์ เป็นผู้มีสมรรถภาพ สามารถประกอบวิชาชีพอย่างมีสมรรถภาพ และด้วยใจรัก

รูปแบบการจัด

การปรับปรุงรูปแบบการจัดฝึกประสบการณ์ วิชาชีพอย่างมีระบบ ประกอบด้วยขั้นตอน ใหญ่ ๆ ๓ ขั้นตอน คือ

๑. การจัดให้นิสิตปีที่ ๑ ได้ศึกษาสำรวจและทำความรู้จักคุ้นเคยกับระบบการศึกษา และโรงเรียนประเภทต่าง ๆ
๒. การจัดให้นิสิตปีที่ ๒ และปีที่ ๓ ได้เข้าไปสังเกตและวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการเรียน การสอนในโรงเรียนและได้ฝึกงานต่าง ๆ ของครูในฐานะผู้ช่วยครู หรือได้ฝึกงาน บุคลากรทางการศึกษาในชั้นต้น
๓. การจัดให้นิสิตปีที่ ๔ ได้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพเต็มเวลา และสัมมนาการศึกษา

รูปแบบการจัดประสบการณ์วิชาชีพ

ควรมีลักษณะดังต่อไปนี้ :-

รูปแบบการจัดประสบการณ์วิชาชีพ

ฐานของนิสิต รายวิชาที่ควรนำมาจัด

- ปีที่ ๑
๑. ปฐมนิเทศการศึกษา (Orientation to Education)
  ๒. ทศนศึกษา (Education Tour and School Visits)

หน่วยกิต งานที่ต้องฝึกปฏิบัติ

- ๒
๑. เยี่ยมชมสถาบันต่างๆ ทางการศึกษา
  ๑. สังเกตการจัดโรงเรียนลักษณะต่างๆ และสถาบันทางการศึกษา
  ๓. สังเกตพฤติกรรมต่างๆ ในโรงเรียน

เป้าหมายเกี่ยวกับสมรรถภาพของนิสิต

มีความเข้าใจในสภาพแท้จริงของการศึกษา พร้อมที่จะเริ่มฝึกภาคสนาม ในฐานะผู้ช่วยครู

- ปีที่ ๒
๑. จิตวิทยาสำหรับครู (Psychology for Teachers)
  ๒. การสังเกตชั้นเรียน (Classroom Observation)

มีความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยครูที่มีสมรรถภาพ

๓. ฝึกภาคสนามงานผู้ช่วยครู

- ๑
๑. ฝึกตรวจแบบฝึกหัดและช่วยเหลือการเรียนแก่นักเรียนเป็นรายบุคคล
  ๑. ศึกษาวิธีการใช้แบบวัดผลและประเมินผลการสอน

๑. ฝึกตรวจแบบฝึกหัดและช่วยเหลือการเรียนแก่นักเรียนเป็นรายบุคคล

๑. ศึกษาวิธีการใช้แบบวัดผลและประเมินผลการสอน
๑. ฝึกจัดกิจกรรม ฝึกปกครองนักเรียน และฝึกงานในกิจกรรมนักเรียน

- ปีที่ ๓
๑. พฤติกรรมการสอน (Teaching and Learning Behaviors)
  ๑. ทักษะการสอน (General Teaching Skills Lab)

มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่เป็นครูผู้ช่วย ๑ ที่มีสมรรถภาพ(เมื่อสิ้นสุดภาคต้น) มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ครู โดยเฉพาะด้านการสอน พร้อมที่จะเป็นผู้ช่วย ๒ ที่มีสมรรถภาพ(เมื่อสิ้นสุดภาคปลาย)

รูปแบบการจัดประสบการณ์วิชาชีพ

ฐานะของนิตติ   **รายวิชาที่ควรนำมาจัด**   **หน่วยกิต**   **งานที่ต้องฝึกปฏิบัติ**   **เป้าหมายเกี่ยวกับสมรรถภาพของนิตติ**

๓. ผู้ฝึกภาคสนามงานครูผู้ช่วย ๑ (ภาคต้น)* ๔. ผู้ฝึกภาคสนามงานครูผู้ช่วย ๒ (ภาคปลาย)*	๑ ๑	๓. ทดลองสอนซ่อมเสริมเป็นรายบุคคล ๔. ช่วยงานแนะแนว	๑ ๑	๑. ผู้ปฏิบัติงานธุรการในชั้นเรียน ๒. ผู้ปฏิบัติงานกิจกรรมนักเรียน ๓. ผู้ปฏิบัติงานพัฒนาโรงเรียนชุมชน และพัฒนาตนเอง

ปีที่ ๔ ๑. ผู้ประสบการณ์วิชาชีพเต็มเวลา ๒. สัมมนาระหว่างและหลังการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพ ๓. สัมมนาการศึกษา	๑ ๒ ๒	๑. ผู้ฝึกสอนในสาขาวิชาเอกเต็มเวลา (๑๒ สัปดาห์)* ๒. ผู้ฝึกงานแนะแนว ๓. ผู้ฝึกงานธุรการในชั้นเรียน ๔. ผู้ฝึกงานพัฒนาโรงเรียนชุมชนและ พัฒนาตนเอง ๕. ผู้ฝึกงานกิจกรรมนักเรียน ๖. สัมมนาเกี่ยวกับประสบการณ์ วิชาชีพครู ๗. ร่วมสัมมนาการศึกษา	เป็นครูหรือบุคลากรทางการศึกษาที่มีสมรรถภาพพร้อมที่จะปฏิบัติงานด้วยใจรักวิชาชีพครู

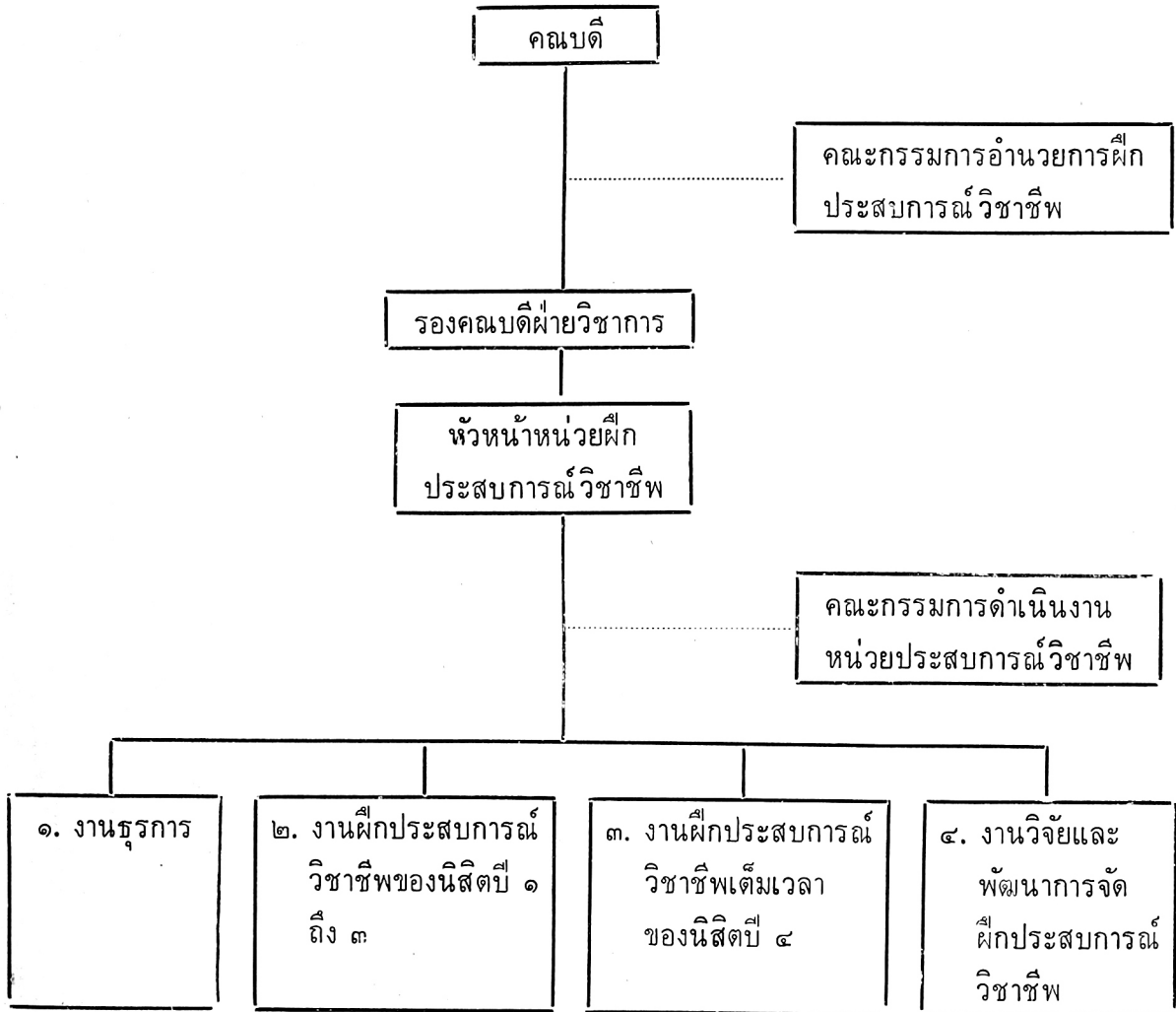
* สำหรับนิตติที่เรียนวิชาเอกทางบุคลากรทางการศึกษา จะฝึกงานภาคสนามทางด้านบุคลากรทางการศึกษา

วิธีดำเนินการ

ก. บุคลากร

“โครงสร้างของการทำงานของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ”

(ก) ขั้นตอนการดำเนินงาน

การปรับปรุงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพนี้สามารถแยกออกได้เป็น ๒ ส่วน คือ ส่วนแรกเป็นการปรับปรุงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สำหรับนิสิตปีที่ ๑ ถึง ๓ ซึ่งเป็น Pre Student Teaching และส่วนหลังสำหรับนิสิตปีที่ ๔ ซึ่งเป็น Student Teaching และ Post Student Teaching

๑. การปรับปรุงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สำหรับนิสิตปีที่ ๑ ถึง ๓ มีขั้นตอนดังนี้

๑.๑ กำหนดสมรรถภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ต้องการ (ตั้งเอกสารภาคผนวก ข.) พร้อมทั้งสร้างเครื่องมือสำหรับวัดสมรรถภาพนั้น ๆ

๑.๒ จัดให้มีกลุ่มกรรมการเฉพาะกิจคณะกรรมการวางแผนปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพต่อเนื่องเพื่อจัดทำแผนงานกำหนดงานวางรูปแบบ และวิธีดำเนินงานที่ชัดเจนของการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพอย่างต่อเนื่องของนิสิตปีที่ ๑ ถึง ๓ พร้อมทั้งจัดทำคู่มือฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้วย กรรมการชุดนี้ควรประกอบไปด้วยอาจารย์ที่สอนวิชาปฐมนิเทศการศึกษา จิตวิทยา สำหรับครู และพฤติกรรมกรเรียนการสอน และผู้ทรงคุณวุฒิอื่น ๆ โดยมีรองคณบดีฝ่ายวิชาการเป็นประธาน หัวหน้าหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพเป็นเลขานุการและเลขานุการของหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพเป็นผู้ช่วยเลขานุการ โดยในแผนงานนั้นควรจะต้องมีรายละเอียดในด้าน:-

๑.๒.๑ นำหนัก และการบูรณาการระหว่างเนื้อหา และประสบการณ์วิชาชีพ/ทฤษฎี และปฏิบัติ และให้มีความต่อเนื่องกับประสบการณ์เดิม

๑.๒.๒ ประสบการณ์ที่สามารถฝึกสมรรถภาพให้นิสิตในแต่ละปี

๑.๒.๓ เครื่องมือและเกณฑ์ในการประเมินสมรรถภาพที่ฝึก

๑.๒.๔ ระบบการบริหารการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เช่น การประสานงานระหว่างหน่วยและสถาบันต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง บทบาทของอาจารย์ที่สอนภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และบทบาทของอาจารย์พี่เลี้ยง รวมทั้งการจัดสรรภาระหน้าที่ที่เหมาะสม

๑.๓ เสนอแผนงานต่อกรรมการอำนวยการฝึกประสบการณ์วิชาชีพเพื่อพิจารณาอนุมัติ

๑.๔ เริ่มทดลองการฝึกประสบการณ์วิชาชีพสำหรับนิสิตปีที่ ๑ ถึง ๓ ตามแผนปฏิบัติงานแสดงในภาคผนวก ค.

๒. การปรับปรุงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพสำหรับนิสิตปีที่ ๔ มีขั้นตอนดังนี้

๕ **ขั้นตอนเตรียมการ**

๒.๑ สร้างเครื่องมือในการประเมินสมรรถภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา

๒.๒ กำหนดรูปแบบของระบบการนิเทศการสอนที่เหมาะสมมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

๒.๓ กำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงาน ปฏิทินงาน และจัดทำคู่มือฝึกประสบการณ์วิชาชีพเพื่อให้นิสิตและอาจารย์นิเทศน์ทั้งฝ่ายสถาบันฝึกและฝ่ายคณะได้เตรียมการล่วงหน้า

๒.๔ จัดระบบการบริหาร การฝึก ประสบการณ์ วิชาชีพที่ สนับสนุน และ ชำรง ความร่วมมือ ระหว่างฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ฝ่ายวิชาการ หน่วยประสบการณ์วิชาชีพ อาจารย์นิเทศก์ ฝ่ายคณะและฝ่ายสถาบันฝึก และผู้บริหารของสถาบันฝึก โดยคำนึงถึงการดำเนินงานและการจัด ภาระงานที่ยุติธรรม (เช่นนิเทศนิสิต ๓ คน ตลอด ๑๒ สัปดาห์มีน้ำหนักงานเท่ากับ ๑ หน่วย กิตของการสอน) เหมาะสมและเกิดประโยชน์แก่ทุกฝ่าย มีวิธี สื่อสัมพันธ์ที่ดีระหว่างทุกฝ่าย ตลอดปีการศึกษา

๒.๕ จัดทำโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดฝึกประสบการณ์ วิชาชีพเต็มเวลา และวางระบบ การเก็บข้อมูล

ขั้นดำเนินการฝึก

๒.๖ ดำเนินการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพเต็มเวลาตามแผนงาน

๒.๗ ศึกษาประสิทธิภาพและความเหมาะสมของระบบการนิเทศที่กำหนดไว้

๒.๘ ดำเนินโครงการทดลองฝึกประสบการณ์ วิชาชีพในชนบท/ชุมชนแออัด

๒.๙ ประเมินความก้าวหน้าของโครงการ

๒.๑๐ จัดสัมมนาหลังการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพ และจัดสัมมนาการศึกษาเป็นการสรุปรวบยอดเพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการเป็นครูอย่างสมบูรณ์

๒.๑๑ จัดประชุมวิชาการเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพ เพื่อเผยแพร่ผลการปฏิบัติงาน การฝึกเพื่อให้ ผู้เกี่ยวข้องกับการ ฝึกทั้งฝ่ายคณะและฝ่ายสถาบันฝึก ได้ ตระหนักถึงความสำคัญ ของงานฝึกประสบการณ์ วิชาชีพ และเพื่อเป็น โอกาสในการรับและ แลกเปลี่ยนข้อมูลอันจะเป็น ประโยชน์ในการพัฒนาแผนการฝึกในปีการศึกษาต่อไป

ภาคผนวก ก.

คณะกรรมการพัฒนาประสบการณ์วิชาชีพ

ศาสตราจารย์ ดร. สมหวัง พิธิยานุวัฒน์	ประธานคณะกรรมการ
รองศาสตราจารย์ รัชนี้ ขวัญบุญจันทร์	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พิบูลศรี วาสนสมสิทธิ์	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พิไล แยมงามเหลือ	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดวงเดือน อ่อนน่วม	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ไพพร คุณาวุฒิ	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมจิต ชิวปรีชา	กรรมการ
อาจารย์ ดร. นิพนธ์ ไทยพานิช	กรรมการ
อาจารย์ ดร. สุวัฒนา สุวรรณเขตนิกม	กรรมการและเลขานุการ

ภาคผนวก ข.

ตัวอย่างงานที่นิสิตปีที่ ๒ และปีที่ ๓ ควรฝึก

ในการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพของนิสิตปีที่ ๒ และปีที่ ๓ นิสิตควรฝึกงานโดยการช่วยเหลือครูผู้สอนในด้านต่อไปนี้

๑. งานการเรียนการสอน
  - ๑.๑ ตรวจงานนักเรียน
  - ๑.๒ ควบคุม ดูแล และให้ความช่วยเหลือนักเรียนในกิจกรรมเกี่ยวกับการเรียนหรือการทำแบบฝึกหัด ทั้งเป็นกลุ่มเล็กและรายบุคคล
  - ๑.๓ ดูแลให้ความช่วยเหลือนักเรียนในงานกลุ่มด้านศิลปศึกษา อุตสาหกรรมศิลป์ ดนตรีศึกษา และพลศึกษา
  - ๑.๔ ดูแลให้ความช่วยเหลือนักเรียนในงานซ่อมเสริม
  - ๑.๕ จัดทำอุปกรณ์การสอน
  - ๑.๖ วางแผนการเรียน
  - ๑.๗ จัดทำบทเรียน
  - ๑.๘ เตรียมการสอนและสอนบทเรียนสั้น ๆ
๒. งานธุรการในชั้นเรียน
  - ๒.๑ ทำบัญชีเรียกชื่อ
  - ๒.๒ ทำสมุดประจำชั้นและทะเบียนประวัตินักเรียน
  - ๒.๓ ทำสมุดรายงานประจำวันนักเรียน
  - ๒.๔ ทำรายงานผลการเรียน (ต. ๒ ก.)
  - ๒.๕ จัดและเก็บเอกสารและอุปกรณ์การสอนเข้าหมวดหมู่
  - ๒.๖ ดูแลความสะอาดเรียบร้อยของห้องเรียน

๓. งานกิจการนักเรียนและงานแนะแนว
  - ๓.๑ จัดกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตร และการเรียนการสอน
  - ๓.๒ แนะนำนักเรียน
  - ๓.๓ การปกครองนักเรียน
  - ๓.๔ ตรวจสอบสุขภาพทั่วไป และการแต่งกายของนักเรียนทุกเช้า
  - ๓.๕ ดูแลความปลอดภัย และช่วยเหลือนักเรียนเจ็บป่วย
  - ๓.๖ ร่วมกิจกรรมของนักเรียน

๔. งานพัฒนาโรงเรียนและชุมชน
  - ๔.๑ ดูแลความสะอาดเรียบร้อยของโรงเรียน
  - ๔.๒ ติดต่อกับผู้ปกครองและชุมชน
  - ๔.๓ แนะนำผู้ปกครอง
  - ๔.๔ ร่วมกิจกรรม และงานส่งเสริมวัฒนธรรมของโรงเรียนและชุมชน
  - ๔.๕ เป็นตัวอย่างที่ดีของนักเรียนและชุมชน

(รวบรวมจาก รายงานผลการวิจัย เรื่อง การสร้างแบบจำลองขอบเขตหน้าที่และเกณฑ์มาตรฐานของการสอนระดับประถมศึกษา ฉบับที่ ๓ ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๒๔ และ Teacher Aids Career Ladder Program (TACL).

ภาคผนวก ค.

แผนปฏิบัติงานพัฒนาประสบการณ์วิชาชีพ

ชั้น หน้าที่	งาน	กำหนดเวลา	ผู้รับผิดชอบ
๑.	จัดทำโครงการพัฒนาประสบการณ์วิชาชีพของคณะครุศาสตร์	ตลอดปีการศึกษา ๒๕๒๖	คณะกรรมการพัฒนาประสบการณ์วิชาชีพ
๒.	วิจัยพัฒนาการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้แก่นิสิตปีที่ ๔	ตลอดปีการศึกษา ๒๕๒๗	รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะกรรมการหน่วยประสบการณ์วิชาชีพและคณะกรรมการดำเนินการประสบการณ์วิชาชีพ
๓.	ศึกษาเพื่อกำหนดแนวปฏิบัติในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพอย่างต่อเนื่องให้แก่ นิสิตปีที่ ๑ ถึงปีที่ ๔	ตลอดปีการศึกษา ๒๕๒๗	คณะกรรมการวางแผนปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ต่อเนื่อง
๔.	ศึกษานำร่องการจัดประสบการณ์วิชาชีพให้แก่ นิสิตปีที่ ๑	ภาคปลายของปีการศึกษา ๒๕๒๗	คณะกรรมการวางแผนปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ต่อเนื่อง และคณะกรรมการหน่วยประสบการณ์วิชาชีพ
๕.	ดำเนินการตามโครงการพัฒนาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้แก่ นิสิตปีที่ ๑ และปีที่ ๔	ตลอดปีการศึกษา ๒๕๒๘	คณะกรรมการหน่วยประสบการณ์วิชาชีพ และคณะกรรมการดำเนินงานประสบการณ์วิชาชีพ
๖.	ดำเนินการตามโครงการพัฒนาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้แก่ นิสิตปีที่ ๑ ปีที่ ๒ และปีที่ ๔	ตลอดปีการศึกษา ๒๕๒๙	คณะกรรมการหน่วยประสบการณ์วิชาชีพ และคณะกรรมการดำเนินงานประสบการณ์วิชาชีพ
๗.	ดำเนินการตามโครงการพัฒนาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้แก่ นิสิตปีที่ ๑ ถึงปีที่ ๔	ตลอดปีการศึกษา ๒๕๓๐	คณะกรรมการหน่วยประสบการณ์วิชาชีพ และคณะกรรมการดำเนินงานประสบการณ์วิชาชีพ
๘.	ดำเนินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพอย่างเต็มรูปแบบให้แก่ นิสิตปีที่ ๑ ถึงปีที่ ๔	ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๓๑ เป็นต้นไป	คณะกรรมการหน่วยประสบการณ์วิชาชีพ และคณะกรรมการดำเนินงานประสบการณ์วิชาชีพ